

Список використаних джерел:

1. Ціна держави [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://cost.ua/budget/revenue/#1>.
2. Податковий Кодекс України [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
3. Гмиря В. П. Роль податків в умовах забезпечення розвитку економіки країни / ФІНАНСОВИЙ ПРОСТІР. – № 4 (16) – 2014.
4. Смагін В. Л. Податкові важелі регулювання фінансового ринку в сучасних умовах [Електронний ресурс] / В. Л. Смагін. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/VzKipu/2009_17_19/uchzap17.html
5. Фадєєва Г. М. Аналіз сучасного стану податкової системи України та шляхи її удосконалення / Г. М. Фадєєва, О. Ю. Гладкова // Екон. простір. – 2008. – № 12/2. – С. 144-149.

Ісаченко Ю.В., Сметанкіна Н.С., Ващенко Д.А.

студенти,

Науковий керівник: Хіміч К.І.

викладач,

Університет митної справи і фінансів

ДЕРЖАВНІ ЦІЛЬОВІ ФОНДИ

У зв'язку з макроекономічною нестабільністю, спричиненою глибокими структурними диспропорціями, постала проблема реструктуризації національної економіки та переорієнтації її на високотехнологічні галузі. З огляду на це ключовим завданням є розробка економічних програм щодо залучення інвестицій, впровадження нових знань, підвищення рівня зайнятості, технологічної модернізації економіки. Державні цільові фонди виступають важливим інструментом їх успішної реалізації. Діяльність державних цільових фондів досліджувалася в контексті їх сутності та функціонування соціальних фондів. Водночас подальшого вирішення потребують проблеми забезпечення розвитку національної економіки за допомогою державних цільових фондів.

Фонди фінансових ресурсів цільового призначення є самостійною ланкою фінансової системи і входять до складу державних фінансів. Основним централізованим фондом грошових коштів держави є бюджет. Кошти бюджету знеособлені і забезпечують реалізацію функцій держави. Разом з тим у державі можуть бути певні потреби, які мають особливе значення і потребують гарантованого фінансового забезпечення. До таких потреб належать: надання певних соціальних гарантій

населенню у разі досягнення непрацездатного віку, непередбачуваних подій. Це і є причиною формування фондів цільового призначення.

Державні цільові фонди – це форма перерозподілу і використання фінансових ресурсів, що залучаються державою для фінансування деяких суспільних потреб.

За допомогою цільових державних фондів можливо:

- впливати на процес виробництва через фінансування, субсидування і кредитування підприємств;

- забезпечувати природоохоронні заходи, фінансуючи їх за рахунок спеціально визначених джерел і штрафів за забруднення навколишнього середовища;

- надавати соціальні послуги населенню через виплату пенсій, соціальну допомогу, субсидування соціальної інфраструктури в цілому.

Залежно від цільового призначення державні фонди поділяються на економічні і соціальні, а відповідно до рівня управління – на державні і регіональні. Цільові фонди можуть бути постійними і тимчасовими. Створення постійних фондів пов'язане з виділенням окремих функцій держави. Зокрема, в реалізації соціальної функції особлива увага приділяється соціальному страхуванню. У процесі створення системи самостійних соціальних фондів ставилося завдання «розвантажити» бюджет від значної частки соціальних видатків і забезпечити їх автономне гарантоване фінансування. Тимчасові фонди формуються з метою прискореного вирішення актуальних проблем і припиняють своє функціонування після виконання покладених на них завдань. Для втілення певних економічних програм можуть створюватися позабюджетні фонди як у межах держави, так і на міжнародному рівні.

Джерела формування цільових державних фондів визначаються характером і масштабістю завдань, для реалізації яких вони створені. На їх величину впливає економічний і фінансовий стан держави на тому чи іншому етапі розвитку.

Напрями використання коштів залежать від призначення фондів, конкретних економічних умов і змісту розроблених програм, що реалізуються. Деякі державні цільові фонди можуть бути інвесторами і учасниками фінансового ринку у зв'язку з тим, що, по-перше, нерідко використання грошових коштів не збігається у часі з їх надходженням, а по-друге, доходи від інвестицій є додатковим джерелом фінансування витрат відповідного фонду.

Правом створення цільових фондів наділені як органи центральної, так і місцевої влади. На регіональному рівні формуються свої цільові фонди за рахунок місцевих джерел. Загальнодержавні цільові фонди мають свої територіальні відділення і передають частину коштів у розпорядження територіальних владних структур.

Цільові державні фонди, як правило, перебувають у розпорядженні державних органів влади, але оперативне управління здійснюється спеціально створеним адміністративним апаратом. Управлінські структури мають відповідні права й обов'язки щодо використання фондів, визначені законом.

Для досягнення цілей, зазначених в економічних програмах, в Україні функціонують Український фонд підтримки підприємництва, Український державний фонд підтримки фермерських господарств, Фонд стабілізації підприємств та організацій, внесених до реєстру неплатоспроможних, Державний спеціалізований фонд фінансування загальнодержавних витрат на авіаційну діяльність та участь України у міжнародних авіаційних організаціях, Державна інноваційна фінансово-кредитна установа, Державна інноваційна небанківська фінансово-кредитна установа «Фонд підтримки малого інноваційного бізнесу», Державний фонд регіонального розвитку, Державне агентство з питань відновлення Донбасу

Визначено, що значна частка державних цільових фондів економічного спрямування ґрунтується на змішаному фінансуванні, що передбачає у своєму складі як кошти державного і місцевих бюджетів, так і фізичних і юридичних осіб. При цьому їх функціонування здійснюється, як правило, у межах бюджету визначеного рівня. Створення і функціонування державних цільових фондів економічного спрямування сприятиме покращанню інвестиційного клімату, формуванню системи якісних інвестиційних пропозицій, забезпеченню інноваційної складової економічного зростання, зайнятості та розвитку аграрного сектора.

Список використаних джерел:

1. Кіт В.І. Становлення, функціонування та розвиток бюджетних відносин на різних етапах соціально-економічного розвитку суспільства / В.І. Кіт // Науковий вісник НЛТУ України. – 2016. – Вип. 26. – С. 85-94.
2. Бюджетна система: навчальний посібник / укладачі: Р.С. Сорока, І.Г. Благун. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2017. – 236 с.
3. Бюджетна система: навчальний посібник. Друге видання, перероблене і доповнене / І.Л. Шевчук, В.О. Черепанова, Т.О. Ставерська. – Харків: Видавець Іванченко І.С., 2015. – 284 с.